

PŁACA MINIMALNA W RFN

♦ **CYTAT DNIA**

Pułapki sprzedaży auta. Przy zbyciu czterech kółek wycofanych z działalności gospodarczej brak daniny nie jest taki oczywisty

„Ekspert Księgowego” ♦ H2 (tylko dla prenumeratorów)

Niełatwo obejść 8,5 euro

JOACHIM HILLA | Firmy płać kierowcom za przejazd w innym kraju 0,5 euro, by mieć na pensję minimalną w Niemczech.

♦ **Czy zbierając szparagi w Niemczech, Polak zarobi 8,50 euro za godzinę?**

JOACHIM HILLA: Niestety, nie. Na podstawie rozporządzenia z grudnia 2014 r. zezwolono przejściowo na niższą stawkę godzinową w rolnictwie, leśnictwie i ogrodnictwie. Od początku roku wynosi ona w zachodniej części Niemiec 7,40 euro, a we wschodniej 7,20 euro. Od 1 stycznia 2016 r. płaca minimalna w tych branżach osiągnie odpowiednio poziom 8 i 7,90 euro za godzinę.

Kogo przede wszystkim obejmie nowa płaca minimalna?

Ustawa o płacy minimalnej jest stosowana niemal wobec wszystkich zatrudnionych powyżej 18. roku życia wykonujących pracę na terenie Niemiec. Jej działanie obejmuje głównie nisko płatne prace opiekunów osób starszych, pracowników transportu, fryzjerów, a także pracujących w gastronomii.

Co zmieniło się dla nich od stycznia?

Z początkiem roku wprowadzono bardzo szczytny system, gwarantujący pracownikom minimalne godzinowe wynagrodzenie 8,50 euro. Kontrolę przestrzegania nowej ustawy prowadzi administracja celna. Płaca minimalna obowiązuje w Niemczech niezależnie od tego, skąd pochodzą pracownicy, i niezależnie od tego, czy pracodawca ma

siedzibę w Niemczech czy za granicą.

Czy są odstępstwa od ustawowo określonej minimalnej stawki godzinowej?

Tak. Jeśli układy zbiorowe prawa pracy przewidują już płacę minimalną, ale niższą, będzie mogła ona obowiązywać do 2017 r. Na przykład dla roznosicieli gazet wysokość wynagrodzenia będzie stopniowo dostosowywana do ustawowej płacy minimalnej. Teraz wynosi 75 proc. ustawowej płacy minimalnej, w 2016 r. sięgnie 85 proc. płacy minimalnej, by w 2017 r. osiągnąć 8,50 euro. Odrębna regulacja obowiązuje w zakresie sprawowania opieki nad osobami starszymi lub niepełnymi. Tutaj godzinowa stawka minimalna wynosi obecnie 9,40 euro.

Co ważne, do płacy minimalnej nie wlicza się napiwków, dodatków za pracę w trudnych warunkach czy za pracę w porze nocnej. Wliczają się natomiast wszelkie premie i 13. pensje, jeśli nie są zależne od uznania pracodawcy.

Kogo w ogóle nie obejmują przepisy o płacy minimalnej?

Na przykład praktykantów.

To może wystarczy przyjmować pracowników na praktyki, by uniknąć płacenia pensji minimalnej?

Podobny sposób myślenia próbowano przeforsować już przed laty. Chodziło o wykorzystanie regulacji dopuszczającej zatrudnienie

ARCHIWUM PRYWATNE

♦ **Joachim Hilla, niemiecki adwokat i polski radca prawny:**
– To na pracodawcy ciąży obowiązek wykazania, że wypłacał wynagrodzenie zgodne z prawem

cudzoziemców spoza UE w celach szkoleniowych. Potem się okazało, że niemal wszyscy kelnerzy są przyjmowani na staż. Uznano to za nielegalne i proceder ten szybko ukrócono.

Dużo mówi się o polskich kierowcach, którzy przejeżdżając tylko przez Niemcy, będą musieli dostawać 8,50 euro. Czy to prawda?

Tak. System musi być szczytny – każdy, kto pracuje w Niemczech, ma otrzymywać przynajmniej płacę minimalną. Wymyślono jednak i na to sposób. Jadąc przez Niemcy, kierowca będzie wynagradzany według stawki 8,50 euro za godzinę pracy, ale po opuszczeniu Niemiec i wjeździe na teren kraju, w którym nie obowiązuje płaca minimalna, ma otrzymywać

znacznie niższą płacę, np. nawet 0,50 euro za godzinę. W ten sposób zatrudniająca go firma transportowa planuje zniwelowanie „strat”.

To legalne?

Zobaczmy. Wyjaśni to orzecznictwo.

Pojawiają się agencje pracy tymczasowej, które proponują Polakom samozatrudnienie przy opiece nad seniorami. W ten sposób chcą ominąć przepisy o płacy minimalnej. Czy to zgodne z prawem?

Myślę, że zostanie to uznane za pozorowanie samodzielnej działalności gospodarczej.

Kto poniesie tego konsekwencje?

Przede wszystkim osoba zatrudniająca, która może zostać uznana za pracodawcę. Ustawa o płacy

minimalnej chroni pracownika. Stanowi, że wszelkiego rodzaju porozumienia obniżające płacę poniżej 8,50 euro są nieważne z mocy prawa. Agencja będzie więc musiała wyrównać wstecz płacę do poziomu wynagrodzenia minimalnego.

Zatrudnionemu grozi też dalej idąca odpowiedzialność. Jest on bowiem zobowiązany do odprowadzenia podatku od wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne. Uchylenie się od tego obowiązku to wykroczenie, a w określonych sytuacjach nawet przestępstwo. Zaległe składki i daniny trzeba będzie zapłacić. Agencja wypłaci też ekwiwalenty za niewykorzystany urlop. Co więcej, za uchylenie się od obowiązku wypłaty pensji minimalnej grozi grzywna do 500 tys. euro.

Czy pracownik powinien się obawiać takiej udawanej działalności?

Zasadniczo nie, ryzyko bowiem ponosi zatrudniająca.

Co decyduje o pozorności działalności gospodarczej?

Na przykład liczba zleceń. Jeśli ktoś zlecenia otrzymuje tylko od jednej firmy, to ten fakt świadczy, że prowadzenie działalności gospodarczej jest pozorne.

Czy pracownik, który nie dostał pensji minimalnej, może iść do sądu?

Oczywiście. Ma na to trzy lata. Tyle wynosi okres przedawnienia roszczeń z ustawy o płacy minimalnej. Jeśli jest dodatkowo zatrudniany na czarno, powinien zbierać dowody na to, ile czasu i w jakim wymiarze pracował. Z kolei na pracodawcy ciąży obowiązek wykazania, że wypłacał pensję w wysokości zgodnej z prawem. Ustawa o płacy minimalnej nałożyła na pracodawców obszerne – często uważane za zbyt biurokratyczne – obowiązki prowadzenia stosownej dokumentacji.

Czy 500 tys. euro za wypłatę niższej pensji niż minimalna to jedyna grzywna, jaka grozi pracodawcy?

Nie, ustawa przewiduje cały katalog czynów karanych nałożeniem grzywny. Grozi ona np. za brak współdziałania przy kontroli przeprowadzanej przez administrację celną lub niedostatków w dokumentacji. W tych wypadkach jej wysokość może wynieść do 30 tys. euro. ©©

– rozmawiała Katarzyna Wójcik

Rzeczpospolita. Lepiej wiedzieć

Zarejestruj swoją prenumeratę i otrzymaj więcej

Wejdź na rp.pl/formularz

PRENUMERATA